

POV Overblik

Bliv medlem allerede i dag!

Kun 25 kr/md. - Ja, tak!

Politik · Udland | Læsetid 5 min.

Trump's AI-dekret er en sejr for de store tech-virksomheder

Præsident Trump, her set gå ombord på Air Force One, begrænser de amerikanske delstater mulighed for at regulere AI. Foto: White House

CLAUS HJORTH

16.12.2025

KUNSTIG INTELLIGENS // ANALYSE – Præsident Trumps nye AI-dekret skal rydde vejen for amerikansk teknologisk dominans ved at bremse delstaternes egen regulering af kunstig intelligens. I USA har både demokratiske og repu-

Republikanske stater allerede vedtaget eller forberedt lovgivning, der – ligesom

× I Act – lægger vægt på ansvarlighed, gennemsigtighed og beskyttelse af borgerrettigheder. Det er netop denne tilgang, dekretet udfordrer. Konflikten handler derfor ikke kun om innovation, men om hvorvidt AI-udvikling kan ske på bekostning af retsstatslige grundprincipper.

Næsten alle stater i USA (bortset fra Alaska og Ohio) har i dag lovregulering af kunstig intelligens eller har regulering på vej.

Med sit **seneste præsidentielle dekret fra 11. december** forsøger præsident Trump at eliminere såkaldt "state law obstruction of national artificial intelligence policy".

Præsidentens dekret er endnu et eksempel på den centrale styring, som Trump har lagt til grund for sit MAGA-projekt.

Men det er også en tydelig markør for de spændinger, der er mellem det føderale og det statslige niveau i USA. Spændinger, som i særlig grad er udtalte inden for feltet "kunstig intelligens". Og der er ikke tale om, at det er særligt de blå, demokratiske stater, som er i skudlinjen.

Også republikanske stater regulerer AI

"Texas Responsibility AI Governance Act" (TRAIGA), der er sat til at træde i kraft 1. januar 2026, er et godt eksempel på delstatslovgivning i en republikansk stat. **TRAIGA** er særligt interessant, fordi den drager paralleller til EU's forordning om kunstig intelligens (EU AI Act, som allerede er trådt i kraft i EU).

Begge lovgivninger har fokus på de mulige skadevirkninger ved anvendelsen af AI fx inden for social scoring, anvendelsen af biometriske data og modeller, der udfordrer individuelle borgerrettigheder, som i USA fremgår af U.S. Constitution og i EU fremgår af Det Europæiske Charter om Grundlæggende Rettigheder.

“Dekretet er indtil videre en sejr for de store tech-virksomheder, som har lobbyet imod regulering

Et andet eksempel er fra Florida, hvor den republikanske guvernør Ron DeSantis så sent som den 10. december fremsatte et forslag til "Artificial Intelligence Bill of Rights" med følgende **citater** oversat til dansk:

"I dag har jeg fremsat et forslag til ny lovgivning om kunstig intelligens og AI-datatcentre med det formål at beskytte florianernes privatliv, sikkerhed og livskvalitet," sagde guvernør DeSantis.

”Trumps AI-forslag vil etablere en AI-rettighedserklæring (Artificial Intelligence Bill of Rights), der skal definere og beskytte florianernes rettigheder – herunder datatryk, forældrekontrol, forbrugerbeskyttelse samt begrænsninger for anvendelsen af kunstig intelligens til brug af en persons navn, billede eller identitet uden samtykke.” (redak. oversæt.)

Innovation uden ansvar?

Det er tydeligt i Trumps dekret, at administrationen søger et opgør med den tidligere præsidents ”attempt to paralyze this industry”. Målsætningen er at fjerne barrierer for ”United States AI Leadership ... To win, United States AI companies must be free to innovate without cumbersome regulation.”

I sin egen logik er dekretet enkelt. Inden for 90 dage skal al statslig lovgivning evalueres af en såkaldt ”AI Litigation Task Force” i forhold til målsætningen ”to sustain and enhance the United States’ global AI dominance through a minimally burdensome national policy framework for AI”.

“Hvis man ønsker at bruge AI til beslutningsunderstøttelse, så skal institutionen sikre forklarlighed og løbende overvåge den allestedsnærværende risiko for, at modellen skrider og træffer forkerte eller diskriminerende afgørelser

Hvis den pågældende stats AI-lovgivning ikke lever op til målsætningen, får staten frataget forskellige former for føderal støtte (blandt andet til bekæmpelse af arbejdsløshed). Inden for 90 dage skal der også fremsættes en politik, der nærmere forklarer, hvilke statslige lovgivninger der ikke lever op til målsætningen. Endelig skal der (på et tidspunkt) fremsættes føderal lovgivning, der tilsidesætter statslig lovgivning, der ikke lever op til det overordnede mål.

Dekretet er indtil videre en sejr for de store tech-virksomheder, som har lobbyet imod regulering. Det er imidlertid usikkert, om Trumps initiativ vil sætte yderligere ild til den gryende konflikt i USA mellem præsidentiel styring via dekreter og det statslige selvstyre.

33 af de største tech-ledere var til middag med Trump i Det Hvide Hus i september. Foto: Det Hvide Hus

The Guardian fremhæver, at dekretet ”har mødt modstand fra delstatsledere over hele landet samt fra en række borgerrettighedsorganisationer. De siger, at dekretet vil føre til, at mere magt samles i hænderne på Silicon Valley-virksomheder, og at dette igen vil betyde, at sårbare mennesker og børn i stigende grad udsættes for de skadelige virkninger af chatbots, overvågning og algoritmisk kontrol”(The Guardian, 11. december, redak. oversæt.).

Det er i denne sammenhæng bemærkelsesværdigt, at selve dekretteksten fremhæver en enkelt stats AI-lovgivning som eksempel på lovgivning, dekretet skal eliminere – nemlig Colorados AI Act (CAIA), der er sat til at træde i kraft 1. februar 2026.

Retsstatsprincipper på spil

Det er mindre interessant, at Colorado er blåt og demokratisk. Mere interessant er det, at CAIA er AI-lovgivning, der på rigtig mange stræk har den samme holistiske tilgang til behovet for at regulere kunstig intelligens som den europæiske AI Act.

Et enkelt lighedspunkt mellem CAIA og EU AI Act kan særligt fremhæves: CAIA’s målsætning er at beskytte menneskerettigheder, navnlig i forhold til såkaldt ”high risk” AI-modeller. Det vil sige AI-modeller, der træffer afgørelser for borgere i for-

hold til fx uddannelsesadgang, ansættelse, lånoptagelse, offentlig service, sundretlige afgørelser uden tilstrækkelig menneskelig kontrol over modellen *saves* som den konkrete AI-baserede afgørelse (de lovtekniske termer er blandt andre *transparency*, *accountability* og *human oversight*).

“Det er tydeligt, at Trump med sit dekret søger at bremse statslig AI-lovgivning, som allerede er vedtaget eller er på vej. Spørgsmålet er, om det vil lykkes med de store og alvorlige konfliktlinjer, der præger AI-debatten i USA

Kort sagt er tilgangen til at beskytte borgerne baseret på den iboende risiko for, at AI-udviklingen kan føre til modeller, hvor en myndighed eller en virksomhed (fx en bank) træffer vigtige beslutninger for mennesker, som institutionen ikke selv kan forklare. Her siger begge lovgivninger, at hvis man ønsker at bruge AI til beslutningsunderstøttelse, så skal institutionen sikre forklarlighed og løbende overvåge den allestedsnærværende risiko for, at modellen skrider og træffer forkerte eller diskriminerende afgørelser.

Det handler grundlæggende om, at anvendelsen af AI på en større skala end fx effektivisering af arbejdsgange rummer stor risiko for, at fundamentale retsstatsprincipper som fx menneskerettigheder og forbrugerbeskyttelse mister relevans som grundpiller for den demokratiske, liberale stat. Her vil hovedparten af de amerikanske stater og EU holde fast i myndigheders og virksomheders ansvarlighed over for borgere og forbrugere. Institutionerne skal til enhver tid stå på mål for deres processer og afgørelser – også selvom de anvender AI.

Et dekret med principielle konsekvenser

Så det er ikke blot et nyt ”sjovt” dekret, præsident Trump har udstedt. Dekretet er udtryk for, at AI-innovation skal ske ved tilsidesættelse af fundamentale retsstatsprincipper og ikke ved, at AI-anvendelsen kan udvikle sig i takt med, at vi via lovgivning forlanger, at vores myndigheder og virksomheder adresserer mulige utilsigtede og potentielt vidtrækkende konsekvenser af AI-udviklingen.

Ingen lovgivning er perfekt, men intentionen i EU AI Act og Colorados AI Act er tydelig. The National Association of Attorneys General siger det på denne måde i deres [analyse](#) af Colorados AI-lovgivning:

”På den ene side er lovforslaget et stærkt første skridt mod at sikre fortsat menneskelig kontrol og menneskelig verifikation af automatiserede beslutninger, der påvirker mennesker, samt mod at begrænse former for bias og diskrimination, som kan forekomme i AI-systemer. På den anden side pålægger lovforslaget nye be-

omgivelser og såkaldte state-of-the-art-krav for alle virksomheder inden for et
og ifelt, der fortsat er under udvikling og præget af høj dynamik.” (redak.
oversæt.)

Delstaterne som modmagt

Det er tydeligt, at Trump med sit dekret søger at bremse statslig AI-lovgivning, som allerede er vedtaget eller er på vej. Spørgsmålet er, om det vil lykkes med de store og alvorlige konfliktlinjer, der præger AI-debatten i USA. Kritikken deles ikke kun af delstatsledere, men også af en række uafhængige tech-watchdogs.

Den amerikanske tech watchdog The Tech Oversight Projects direktør Sacha Haworth tror ikke rigtig på Trumps og tech-giganternes projekt med dekretet. I The Guardian (11. december) kalder hun dekretet ”bad policy” og fortsætter:

”AI-dekretet vil gå over i historien som en uafværget katastrofe, der bringer Trump-administrationen på kollisionskurs med over to tredjedele af amerikanerne – herunder også hans AI-skeptiske MAGA-bagland.”

[Læs mere af Claus Hjorth om kunstig intelligens og digital udvikling her.](#)

AI Kunstig Intelligens POV Weekend Tech-giganter Trump

CLAUS HJORTH

Sekretariatschef for Rådet for Digital Sikkerhed, der er netværk for erhvervslivet, offentlig sektor, forskningen og forbruger- og menneskerettighedsorganisationer med fokus på digitalisering, databeskyttelse og cybersikkerhed. Tidligere konsulent i KL og Kulturministeriet, sekretariatsche...

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**